

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Vår ref.:
16/3814-12
Løpenr.:
42136/16

Saksbehandler:
Kjetil Helstad
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 94

Arkiv:
V00&00 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
04.11.2016

**MELDING OM VEDTAK:-HØRING - FORSLAG TIL LOV OM ENDRING AV LOV
OM KONSESJON, LOV OM JORD OG LOV OM ODELSRETTE OG
ÅSETESRETTE,
HØRINGSFRIST 26.09.2016**

Fylkestinget vedtok 18.10.2016 i sak 75/16 følgende:

Fylkestinget i Troms har behandlet Høring på forslag til lov om endring av lov om konsesjon, lov om jord og lov om odelsretten og åseteretten. Fylkestinget stiller seg bak den høringsuttalelsen Fylkesrådet i Troms har sendt inn på vegne av Troms Fylkeskommune.

Fylkesrådets vedtak i møte 29.09.2016, sak 210/16 og hvor melding om vedtak ble sendt Landbruks- og Matdepartementet 03.10.2016 er:

Fylkesrådets innstilling til vedtak oversendes LMD som foreløpig hørings svar innen fristen, med forbehold om at fylkestingets endelige vedtak vil ettersendes.

Fylkesrådet tilrår fylkestinget å gjøre slikt vedtak:

Fylkestinget har følgende innspill til «Forslag til lov om endring av lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (Konsesjonsloven) mv., lov om jord (Jordlova) og lov om odelsretten og åsetesretten (Odelslova)» Landbruks- og Matdepartementet (LMD) har på høring med frist 29.09.2016:

Høringsforslaget er i stor grad konkretisering og oppfølging av Stortingets vedtak av 16.02.2016 i Innst. 153 L (2015-2016) fra Næringskomiteen og som gjaldt regjeringens lovforslag i Prop. 124 L (2013-2014) om endringer i Konsesjonsloven og Tvangsfullbyrdelsesloven (opphevelse av priskontroll).

Fylkestinget anser Landbruk- og Matdepartementets sin tolkning av jordvern som for snever gjennom sitt forslag om fritak fra søknadsplikten i Jordloven

ved fradeling av ubebygd areal til bolig, fritidshus og naust på inntil 2 dekar utenom jordbruksareal (fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite). Fylkestinget er også bekymret for konsekvensene gjennom muligheten til å dele fra flere enkelttomter samtidig, og slik åpne for muligheten til å redusere tilgangen til dyrkbar jord. Kommunenes arealplan vedtatt i tråd med Plan- og Bygningsloven blir da førende for fradeling av slike eiendommer. Fylkestinget kan derfor ikke støtte departementets forslag.

Fylkestinget er kritisk til Landbruk- og Matdepartementets forslag om fjerning av krav i Jordloven §8 om at driveplikten oppfylles hvis den leies ut som tilleggsjord med leiekontrakter på minst 10 år med begrunnelse i ønske om økt fleksibilitet.

I Troms er husdyrproduksjon den dominerende produksjonsform og investeringer her nedskrives ofte med en tidshorisont på 15-20 år. Samtidig er leiejordandelen betydelig i og forslaget vil dermed ikke legge til rette for videre utvikling av Troms-landbruket. Forslaget vil *forrykke maktbalansen i leier/utleierforhold voldsomt, er prisdrivende og reduserer muligheten til langsiktig planleggingshorisont*. En forutsetning for å få lån til investeringer hos Innovasjon Norge er minimum 10-års leieavtaler.

Krav om at leiejordavtalene er skriftlige og at jordeier skal sende kommunen kopi av avtalen for å dokumentere at driveplikten oppfylles, er positivt. I dag er muntlige avtaler ikke uvanlig.

Fylkestinget anbefaler at grense for konsesjonsfritak for erverv av tilleggsjord og -skog er at erververen minimum har en eiendom lik arealgrensen for odel / konsesjon i drift, og ikke 5 dekar jordbruksareal eller 25 dekar produktiv skog slik departementet foreslår. Departementets forslag vil medføre at antall aktører som kan bruke unntaket øker, samtidig som at tilgang til leiejord for helårsbønder som driver produksjoner med betydelig arealbehov i mindre grad får erverve leiejord.

Bortfall av kommunenes mulighet til bortleie av jord i tilfeller hvor driveplikt ikke oppfylles gjennom bortleie eller tilplanting når driveplikt, er positivt. Erfaringsmessig har få kommuner brukt virkemiddelet. Samtidig videreføres kommunenes mulighet for tvangsgebyr, §20 i Jordloven i slike tilfeller.

Med vennlig hilsen

Anne Hjortdahl
næringssjef

Kjetil Helstad
spesialrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:

- Troms Bondelag, Nesseveien 2B, 9411 HARSTAD
- Troms Bonde- og Småbrukarlag, Furuvegen 32, 9057 VIKRAN,

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 29.09.2016
Utvalgssak: 210/16

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 16/3814-7
Tittel: HØRING - FORSLAG TIL LOV OM ENDRING AV LOV OM KONSESJON, LOV OM JORD OG LOV OM ODELSRETTE OG ÅSETESRETTE

Behandling:

Saken endres fra «behandlet etter kommunelovens § 13» til å bli ordinær fylkestingssak.

Innstillingen enstemmig vedtatt m/endring.

Vedtak:

Fylkesrådets innstilling til vedtak oversendes LMD som foreløpig høringssvar innen fristen, med forbehold om at fylkestingets endelige vedtak vil ettersendes.

Fylkesrådet tilrår fylkestinget å gjøre slikt vedtak:

Fylkestinget har følgende innspill til «Forslag til lov om endring av lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (Konsesjonsloven) mv., lov om jord (Jordlova) og lov om odelsretten og åsetesretten (Odelslova)» Landbruks- og Matdepartementet (LMD) har på høring med frist 29.09.2016:

Høringsforslaget er i stor grad konkretisering og oppfølging av Stortingets vedtak av 16.02.2016 i Innst. 153 L (2015-2016) fra Næringskomiteen og som gjaldt regjeringens lovforslag i Prop. 124 L (2013-2014) om endringer i Konsesjonsloven og Tvangsfullbyrdelsesloven (opphevelse av priskontroll).

Fylkestinget anser Landbruk- og Matdepartementets sin tolkning av jordvern som for snever gjennom sitt forslag om fritak fra søknadsplikten i Jordloven ved fradeling av ubebygde areal til bolig, fritidshus og naust på inntil 2 dekar utenom jordbruksareal (fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite). Fylkestinget er også bekymret for konsekvensene gjennom muligheten til å dele fra flere enkelttomter samtidig, og slik åpne for muligheten til å redusere tilgangen til dyrkbar jord. Kommunenes arealplan vedtatt i tråd med Plan- og Bygningsloven blir da førende for fradeling av slike eiendommer. Fylkestinget kan derfor ikke støtte departementets forslag.

Fylkestinget er kritisk til Landbruk- og Matdepartementets forslag om fjerning av krav i Jordloven §8 om at driveplikten oppfylles hvis den leies ut som tilleggsjord med leiekontrakter på minst 10 år med begrunnelse i ønske om økt fleksibilitet.

I Troms er husdyrproduksjon den dominerende produksjonsform og investeringer her nedskrives ofte med en tidshorisont på 15-20 år. Samtidig er leiejordandelen betydelig i og forslaget vil dermed ikke legge til rette for videre utvikling av Troms-landbruket. Forslaget vil *forrykke maktbalansen i leier/utleierforhold voldsomt, er prisdrivende og reduserer muligheten til langsiktig planleggingshorisont*. En forutsetning for å få lån til investeringer hos Innovasjon Norge er minimum 10-års leieavtaler.

Krav om at leiejordavtalene er skriftlige og at jordeier skal sende kommunen kopi av avtalen for å dokumentere at driveplikten oppfylles, er positivt. I dag er muntlige avtaler ikke uvanlig.

Fylkestinget anbefaler at grense for konsesjonsfritak for erverv av tilleggsjord og -skog er at erververen minimum har en eiendom lik arealgrensen for odell / konsesjon i drift, og ikke 5 dekar jordbruksareal eller 25 dekar produktiv skog slik departementet foreslår. Departementets forslag vil medføre at antall aktører som kan bruke unntaket øker, samtidig som at tilgang til leiejord for helårsbønder som driver produksjoner med betydelig arealbehov i mindre grad får erverve leiejord.

Bortfall av kommunenes mulighet til bortleie av jord i tilfeller hvor driveplikt ikke oppfylles gjennom bortleie eller tilplanting når driveplikt, er positivt. Erfaringsmessig har få kommuner brukt virkemiddelet. Samtidig videreføres kommunenes mulighet for tvangsgebyr, §20 i Jordloven i slike tilfeller.